

FONS FIGUERES-DAUSÀ

[ÀREA D'IDENTIFICACIÓ]: CAT-AMCS-308

[NIVELL DE DESCRIPCIÓ]: FONS

[VOLUM I SUPORT]: Paper, 11,5 ml

[NOM DEL(S)PRODUCTOR(S)]: Figueres Dausà

[HISTÒRIA DEL(S) PRODUCTOR(S)]: Les primeres notícies de l'activitat de l'empresa daten de principis de la dècada de 1890, quan van associar-se dues nissagues de Cassà amb una llarga experiència en la producció de taps: els Dausà (o Daussà) i els Figueres. Des de la seva constitució, un dels dos socis de l'empresa era Francesc Figueres Carbó, que va estar al capdavant de la societat fins a la seva defunció el 5 de desembre de 1916. La companyia va passar a mans del seu fill, Francesc Figueres Oller que va compartir la gerència amb un altre soci, Francesc Dausà Surís.

Mentre el primer s'ocupava de la gestió comptable i de la gestió de vendes, el segon era el responsable de la producció. A partir del 1900, la companyia havia establert una sucursal de vendes a Xile on hi treballaven Domingo Figueres, germà de Francesc Figueres Oller, i Josep Costeis. A partir del 1907, Domingo Figueres es va consolidar al capdavant de la sucursal, com a director de vendes en solitari, fins al 1928.

La fàbrica principal estava situada al carrer Major de Cassà. A principis del segle XX, es composava de tres cossos d'edificis i dos patis, que se situaven al mateix domicili particular de Francesc Figueres Carbó. L'edifici que donava al carrer Major era la casa dels Figueres i la seva família. Al pati, hi havia la fàbrica, els tallers i els magatzems, on es concentrava la producció. Com la majoria de fàbriques de Cassà, l'empresa es va dedicar a la producció de taps, però va destacar sobretot en la seva exportació i comercialització. Al mercat espanyol, l'empresa venia taps de sidra als principals productors asturians, però també n'exportava a altres països, com Anglaterra, França, Xile o Les Filipines. Per fer front a la demanda, la companyia comprava taps a altres productors de Cassà i altres fabricants establerts als municipis surers de la província.

L'any 1937 la fàbrica va ser intervinguda per la CNT i un comitè obrer de control es va fer càrrec de la direcció de l'empresa, juntament amb l'aleshores propietari, Josep Dausà Oliver.

Després de la guerra, Josep Dausà va continuar al capdavant de l'empresa fins que el va succeir el seu fill, Josep M. Dausà Figueres. El darrer propietari va ser Josep M. Dausà Frigola que va tancar la fàbrica l'any 2004.

[HISTÒRIA ARXIVÍSTICA]: La documentació va ser aplegada pels mateixos administratius i directius de l'empresa. Es va conservar a la fàbrica de Cassà (c/Major) fins al 2004 quan l'empresa va tancar. El darrer propietari, Josep M. Dausà Frigola, va vendre la maquinària al Sr. Eduard Mestres Rodà que també va adquirir el fons documental de l'empresa. El Sr. Eduard Mestres va conservar la documentació al seu domicili particular fins que la va cedir a l'Arxiu Municipal de Cassà de la Selva l'any 2015. Una part reduïda del fons va ser cedida a l'arxiu l'any 2006 per Francesc Dausà Figueres, pare de Josep M. Dausà Frigola

[DADES SOBRE L'INGRÉS]: 2006 i 2015

[ABAST I CONTINGUT]: El fons recull l'activitat de l'empresa Figueres-Dausà, dedicada a la fabricació i comercialització de taps, des de 1890 fins a principis de la dècada de 1950. El volum del fons és destacable, perquè s'ha conservat gairebé íntegre.

Són interessants diverses sèries, com els copiadors de cartes enviades (1894-1953) com també la correspondència rebuda, agrupada en llibres pels mateixos administratius de l'empresa, entre 1891 i 1912. Es tracta de correspondència comercial, ordenada cronològicament, amb clients, proveïdors, representants i altres productors de taps. A part de la correspondència comercial de l'empresa, també s'ha conservat un copiadors de cartes particular d'un dels directius de l'empresa, Josep Dausà Oliver, datat entre 1937 i 1973.

No obstant això, la informació més destacable, tant des d'un punt de vista quantitatiu com qualitatiu, sobre proveïdors i clients, es troba les seccions corresponents. Són molt interessants les cartes rebudes dels proveïdors de suro en planxa i carracs d'Andalusia i Extremadura, conservades entre 1903 i 1925. Sobre els clients, s'ha conservat bona part de la correspondència rebuda, sobretot de productors de sidra asturians, des de principis del segle XX fins a la dècada de 1950. En relació a la comercialització dels taps, també és destacable la correspondència amb la sucursal de Xile i amb representants i agents de comerç establerts a diverses ciutats d'Astúries, Lisboa, Nova York i San Francisco.

La comptabilitat s'ha conservat gairebé també en la seva totalitat. Destaquem els Llibres Major (1891-1955), els Llibres Diari (1891-1955) i els Llibres de Caixa (1891-1955). També és interessant la documentació sobre els bancs amb què treballava l'empresa on es conserva la informació comptable i la correspondència amb els banquers. També s'han conservat algunes factures de compres, bàsicament de proveïdors, entre 1890 i 1903 i entre 1940 i 1955. Existeixen també alguns copiadors de factures de vendes, datats entre 1927 i 1946.

En relació al personal, la documentació conservada és més reduïda i fa referència a salaris (1903-1940).

Com a documents impresos i gràfics, destaquem un catàleg dels taps que oferia la companyia als clients i vuit fotografies sobre el treball dels operaris al pati de la fàbrica, a principis del segle XX.

[SISTEMA D'ORGANITZACIÓ]:

El fons Figueres-Dausà s'ha classificat i ordenat segons el següent quadre de classificació:

01. DIRECCIÓ I ADMINISTRACIÓ

01.01. Actes de constitució i modificació

01.02. Càrrecs

01.03. Assegurances

01.04. Correspondència general

01.04.01. Correspondència general enviada

01.04.02. Correspondència general rebuda

02. GESTIÓ DELS RECURSOS ECONÒMICS

02.01. Comptabilitat general

02.01.01. Llibres Major

02.01.02. Llibres Diari

02.01.03. Balanços

02.02. Comptabilitat auxiliar

02.02.01. Llibres de Caixa

02.02.02. Facturació

02.02.03. Bancs

02.02.04. Impostos i taxes

02.02.05. Notes de comptabilitat

03. PROVEÏMENT I PRODUCCIÓ

03.01. Proveïment

03.01.01. Correspondència

03.02. Producció

03.02.01. Estadístiques

03.02.02. Proves i controls

03.02.03. Mostres

04. GESTIÓ COMERCIAL

04.01. Clients

04.01.01. Correspondència

04.01.02. Visites

04.01.03. Relacions i direccions de clients

04.02. Sucursals, agents i representants

04.02.01. Correspondència

04.02.02. Títols de representació

04.02.03. Rebuts

04.03. Exportacions

05. GESTIÓ DEL PERSONAL I DELS RECURSOS HUMANS

05.01. Dotació de personal

05.02. Condicions de treball

05.02.01. Salaris

06. GESTIÓ DEL PATRIMONI

06.01. Maquinària i utillatge

07. PRODUCCIONS IMPRESES

08. BIBLIOTECA

09. MAPES I PLANOLS

10. DOCUMENTACIÓ D'INTERÈS PERSONAL I PATRIMONIAL

11. FOTOGRAFIES

12. OBJECTES

13. UNITATS D'INSTAL·LACIÓ ANTIGUES

[INFORMACIÓ SOBRE AVALUACIÓ, TRIA I ELIMINACIÓ]: La documentació és de conservació permanent.

[INCREMENTS]: Atès que l'empresa ja no té activitat, no es preveuen nous ingressos de documents

[CONDICIONS D'ACCÉS]: L'accés a la documentació del fons és públic.

[CONDICIONS DE REPRODUCCIÓ]: Les condicions de reproducció es regiran segons el Reglament de l'AMCS.

[LLENGÜES I ESCRITURES DELS DOCUMENTS]: Les llengües predominants són el castellà, l'anglès i el català.

[CARACTERÍSTIQUES FÍSiques I REQUERIMENTS TÈCNICS]: En general, els documents es troben en bon estat.

[INSTRUMENTS DE DESCRIPCIÓ]: Inventari del fons Figueres-Dausà.

[EXISTÈNCIA I LOCALITZACIÓ DELS ORIGINALS]: Els originals es troben a l'AMCS.

[DOCUMENTACIÓ RELACIONADA]: Col·lecció d'imatges. EXP 2006/643 i EXP 2006/12.

[BIBLIOGRAFIA]: Alvarado, Joaquim, Industrials i tapers, Cassà de la Selva (2005) Ajuntament de Cassà de la Selva-Arxiu Municipal, Col·lecció Manuel Tolosà, núm. 1.

[NOTES]: El nom de l'empresa ha anat canviant al llarg de la seva història. El primer documentat és Figueres-Dausà. A partir del 1940, porta el nom d'un dels darrers propietari, Josep Dausà Oliver.

[AUTORIA I DATA(ES)]: Jordi Turró Anguila, agost de 2016.

[FONTS]: Inventari del Fons Figueres-Dausà, 2016

[REGLES O CONVENCIONS]: Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i

Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.